

Usustavljanje sadržaja iz leksikologije u 8. r. osnovne škole

1. Anketa za učenike kojom se ispituje funkcionalna upotreba leksika

- Cilj je ankete osvijestiti upotrebu leksika u funkciji te motivirati učenike za aktivnosti ponavljanja i usustavljanja leksičkih sadržaja.
- Anketa može poslužiti i kao samovrednovanje nakon obrađene cjeline leksikologije, odnosno ispitivanje učeničkih navika u upotrebi leksika kako bi učitelj prema dobivenim podacima pripremio ciljane vježbe za dvosat ponavljanja.

Kako govorim i pišem, kojim se riječima i izrazima služim	ČESTO	PONEKAD	NIKAD
U razgovoru na društvenim mrežama i u komunikaciji s prijateljima upotrebljavam izraze <i>lajkati, isfurati, gamer</i> .			
U službenoj komunikaciji hrvatskim standardnim jezikom upotrebljavam izraze <i>fakat, event, link</i> .			
U privatnoj komunikaciji na društvenim mrežama upotrebljavam kratice <i>dns, niš, np, nezz, pozz</i> .			
U privatnoj komunikaciji na društvenim mrežama niječnicu pišem sastavljeno s glagolom, npr. <i>nebum, nejdem, nemreš, neznam...</i>			
U službenoj komunikaciji hrvatskim standardnim jezikom izostavljam dijakritičke znakove (` ´) i znak na kraju rečenice.			
U komunikaciji na društvenim mrežama započinjem rečenicu malim slovom.			
U privatnoj usmenoj komunikaciji služim se riječima iz zavičajnih govora, npr. <i>zakaj, delati; spiza, frigati...</i>			
U komunikaciji s prijateljima upotrebljavam novotvorene riječi <i>sharati, linkati, level</i> umjesto hrvatskih istoznačnica dijeliti, povezati, razina.			
U neposrednoj komunikaciji (licem u lice) s vršnjacima upotrebljavam engleske internetske kratice, npr. <i>LOL, OMG, BFF</i> .			
U neposrednoj komunikaciji (licem u lice) s odraslima upotrebljavam engleske internetske kratice, npr. <i>LOL, OMG, BFF</i> .			
Za znak @ upotrebljavam izraz <i>monkey</i> .			
U školskim sastavcima upotrebljavam riječi <i>suton, sjeta, praskozorje, naumiti, snivati, zamisao</i> .			
Razumijem i upotrebljavam riječi <i>lockdown, samoizolacija, dezinficirati, pandemija</i> .			
Razumijem i upotrebljavam riječi <i>ćud, čeljad, danak</i> .			
U školskim sastavcima upotrebljavam izraze <i>tjerati vodu na svoj mlin, bez dlake na jeziku, crna ovca, dati petama vjetra</i> .			
U privatnoj komunikaciji s prijateljima i s obitelji upotrebljavam izraze <i>biti u bedu, fiksna ideja, fair play, pace of cake</i> .			

2. Upitnik za učenike o poznavanju rječnika hrvatskoga jezika

Koliko poznajem rječnik hrvatskoga jezika
Zastarjelu (arhaičnu) riječ <i>cjelov</i> danas zamjenjujemo riječju: a) cjelina b) poljubac c) zagrljaj.
U izrazu <i>Noina korablja</i> korablja je: a) korabica b) kuća c) brod, lađa.
Umjesto zastarjele (arhaične) riječi <i>zatraviti</i> danas bismo rekli: a) opčarati, opčiniti b) posijati travu c) zaboraviti.
Riječ <i>deklaracija</i> znači: a) potpis b) izjava c) dozvola.
Riječ <i>adaptacija</i> znači: a) prilagodba b) zahtjev c) posvojenje.
U rečenici <i>Otuđenost je česta tema suvremenih književnih djela.</i> izraz <i>otuđenost</i> znači: a) težnju za samoćom b) prisvajanje, otuđivanje čijih stvari c) udaljavanje od ljudi ili od bitnih vrijednosti.
Hrvatskoga je podrijetla riječ: a) slador b) šećer c) džem.
Nije izvorno hrvatska riječ: a) haljina b) škare c) konac.
Nekad su bile novotvorenice, a danas su svakodnevne riječi hrvatskoga standardnog jezika: a) glasovir i glazba b) pijanino i muzika c) klavir i skladba.
Izrazom <i>programska podrška</i> zamjenjujemo engleski izraz: a) hardware b) software c) screenshot.
Izrazom <i>sigurnosna kopija</i> zamjenjujemo engleski izraz: a) backup b) copywriter c) security guard.
Engleski izraz <i>touch screen</i> možemo zamijeniti hrvatskim istoznačnim izrazom: a) straničnik b) uspornik c) dodirnik.

Izrazom *U tom grmu leži zec*. želi se reći:

- a) zec leži u grmu
- b) u tome je stvar
- c) počinje sezona lova na zečeve.

Osoba koja *ima putra na glavi* jest:

- a) poznati i cijenjeni slastičar
- b) nespretna domaćica
- c) osoba koja se bavi sumnjivim poslovima.

Izrazom *Martin u Zagreb, Martin iz Zagreba*. želi se reći:

- a) Martin zbog posla često putuje iz manjega mjesta u Zagreb
- b) osoba radi što bez rezultata, vraća se neobavljena posla
- c) Martin više ne živi u Zagrebu.

Osoba koja *se kiti tuđim perjem*:

- a) pripisuje sebi tuđe zasluge
- b) iz hobija proučava ptice
- c) slijedi modne trendove.